

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR.430.002.2019

Nr ewid. 68/2019/P/19/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli

WYKONANIE BUDŻETU PAŃSTWA W 2018 R. W CZĘŚCI 62 – RYBOŁÓWSTWO

Warszawa, maj 2019 r.

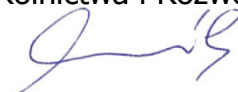
Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli

**Wykonanie budżetu państwa w 2018 r.
w części 62 – Rybołówstwo**

p.o. Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Rozwoju Wsi



Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski



Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 15 maja 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	6
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich	8
1. Dochody budżetowe	8
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	8
3. Sprawozdawczość	14
IV. Informacje dodatkowe.....	16
Załączniki	17

I. Wprowadzenie

Dysponentem części 62 – Rybołówstwo był Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, który realizował zadania w zakresie rybactwa śródlądowego, akwakultury i rynku rybnego, rozwoju rybołówstwa morskiego oraz zadania związane z realizacją Wspólnej Polityki Rybołówstwa Unii Europejskiej. Ponadto Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej pełnił funkcję Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 (dalej PO RYBY 2014–2020 lub Program).

Wydatki w układzie zadaniowym budżetu państwa w tej części były realizowane w funkcji 21 – Polityka rolna i rybacka, w ramach zadania 21.4 – Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego oraz zadania 22.1 – Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna. W ramach powyższych zadań realizowano cztery podzadania i 13 działań.

W Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej również MG MiŻŚ) kontrolą objęto działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, jako dysponenta części oraz dysponenta III stopnia.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2018, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 62 – Rybołówstwo oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, z wyjątkiem wydatków i efektów dotyczących Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020;
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych;
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań;
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (dalej ufp), w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku 2017.

Dochody budżetu państwa zrealizowane w części 62 – Rybołówstwo wyniosły 5347,8 tys. zł, w tym 3942,9 tys. zł, tj. 73,7%, stanowiły dochody zrealizowane przez jednostkę kontrolowaną – MG MiŻŚ. Zrealizowane w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo dochody stanowiły 0,001% dochodów budżetu państwa. Dane o wykonaniu łącznych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz wydatków budżetu środków europejskich w 2018 r. prezentowane są według stanu na dzień 2 kwietnia 2019 r.

Wydatki budżetu państwa w tej części zostały zrealizowane w kwocie 163 378,5 tys. zł, w tym 152 405,2 tys. zł (tj. 93,3%) stanowiły wydatki jednostki kontrolowanej (MG MiŻŚ). Wydatki budżetowe części 62 – Rybołówstwo stanowiły 0,04% łącznych wydatków budżetu państwa w 2018 r.

Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane zostały w kwocie 355 068,1 tys. zł, w tym 352 877,9 tys. zł (tj. 99,4%) stanowiły wydatki zrealizowane przez kontrolowaną jednostkę (MG MiŻŚ). Wydatki budżetu środków europejskich części 62 – Rybołówstwo stanowiły 0,5% łącznych wydatków budżetu środków europejskich w 2018 r.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 869.

Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej podlegały trzy państwowe jednostki budżetowe, którymi były okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego w Gdyni, w Słupsku oraz w Szczecinie.

Szczegółowe informacje dotyczące dochodów budżetowych, wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich realizowanych przez poszczególnych dysponentów oraz ich procentowy udział w zrealizowanych dochodach i wydatkach w części 62 – Rybołówstwo zostały przedstawione w załączniku nr 1 do Informacji.

Kontrola wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli².

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo.

Kontrola wydatków dysponenta III stopnia w MGMiŻŚ w części 62 – Rybołówstwo poniesionych w ramach:

- budżetu państwa w kwocie 3315,5 tys. zł, tj. 15,1% zrealizowanych wydatków budżetu państwa przez dysponenta III stopnia w MGMiŻŚ;
- budżetu środków europejskich w kwocie 447,8 tys. zł, tj. 19,3% zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich przez dysponenta III stopnia w MGMiŻŚ

wykazała, że były one gospodarne, celowe oraz zrealizowane zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem.

Kontrola dotacji celowych w MGMiŻŚ w kwocie 21 818,7 tys. zł, tj. 16,7% zrealizowanych dotacji w ramach budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo oraz wydatków budżetu środków europejskich w wysokości 81 134,7 tys. zł, tj. 23,1% wydatków dysponenta części w ramach tego budżetu wykazała, że udzielanie, przekazywanie i rozliczenie dotacji było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W wyniku kontroli wykorzystania dotacji celowej w Instytucie Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie stwierdzono, że wyboru wykonawców zamówienia na dostawę materiału zarybieniowego dokonano niezgodnie z wymogami określonymi ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Wzmocnienia wymaga zatem nadzór nad prawidłowym udzielaniem zamówień publicznych przez beneficjentów dotacji celowych. Ustalono także, że Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie niezgodnie z postanowieniami umowy dotacji zrealizował zakres rzeczowy dotyczący badania efektywności zarybień przy użyciu metod genetycznych. Badanie takie przeprowadzono na rzece Parsęcie, zamiast na rzece Redze, którą wskazano w umowie dotacji. W związku z tym Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wydał dwie decyzje nakazujące zwrot dotacji celowej w łącznej wysokości 162,7 tys. zł. Mając na względzie działania podjęte przez Ministra w trakcie kontroli stwierdzić należy, że powyższe nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie sporządzanie rocznych, łącznych sprawozdań za 2018 r. przez dysponenta części 62 – Rybołówstwo oraz jednostkowych sprawozdań za 2018 r. Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb 28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

a także prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za IV kwartał 2018 r. przez dysponenta części 62 – Rybołówstwo oraz sprawozdań jednostkowych MGMiŻŚ w zakresie operacji finansowych – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne dysponenta części 62 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wynikające ze sprawozdań jednostkowych sporządzonych w MGMIŻŚ były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym³. System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny realizacji PO RYBY 2014–2020. Realizacja tego programu będzie przedmiotem oceny NIK w odrębnej kontroli. Celem tej kontroli będzie ustalenie, czy realizacja Programu była prawidłowa i skuteczna, a także czy instytucja zarządzająca, instytucje pośredniczące oraz agencja płatnicza właściwie i rzetelnie nadzorowały oraz realizowały ten Program.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo przedstawiona została w załączniku nr 2 do Informacji.

2. Uwaga

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością w Instytucie Rybactwa Śródlądowego dotyczącą wydatkowania dotacji celowej w kwocie 3989,6 tys. zł na zarybianie polskich obszarów morskich z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia nadzoru nad jednostkami wykonującymi to zadanie, w szczególności w zakresie prawidłowego udzielania zamówień publicznych.

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 109, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., kontrola dochodów budżetowych w części 62 – Rybołówstwo została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku 2017.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r.⁴ (dalej ustawa budżetowa na rok 2018) dochody w części 62 – Rybołówstwo w wysokości 2070 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 5347,8 tys. zł, tj. w 258,3% ustalonego planu. Uzyskane dochody były o 139,7 tys. zł, tj. o 2,5% niższe od dochodów z 2017 r. Przyczyną wyższej realizacji dochodów od prognozy określonej w ustawie budżetowej na rok 2018 było między innymi przekazanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej ARiMR lub Agencja) 2959,9 tys. zł nieplanowanych dochodów z tytułu kwot odzyskanych od beneficjentów Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” i PO RYBY 2014–2020.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, na koniec 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 450,7 tys. zł, wyższe o 58,9 tys. zł, tj. o 15% od należności wykazanych na koniec 2017 r. (391,8 tys. zł). Dotyczyły głównie należności z tytułu kar pieniężnych wymierzonych przez Okręgowych Inspektorów Rybołówstwa Morskiego (232 tys. zł), a także przypisanych do zwrotu środków dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych w nadmiernej wysokości przez Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie (dalej IRŚ lub Instytut) w łącznej kwocie 170,2 tys. zł. Zaległości na koniec 2018 r. wyniosły 264,6 tys. zł, z czego 216,1 tys. zł z tytułu nieuregulowania w terminie wyżej wymienionych kar pieniężnych oraz 48,5 tys. zł z tytułu naliczonej kary pieniężnej wobec niewykonania prac przez kontrahenta MG MiŻŚ. Zaległości te były niższe od zaległości na koniec 2017 r. o 81,8 tys. zł, tj. o 23,6%.

Dane o realizacji dochodów budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2018 w części 62 – Rybołówstwo w kwocie 144 491 tys. zł, zostały w trakcie roku zwiększone ze środków pochodzących z rezerw celowych o 63 523,8 tys. zł. Plan wydatków po zmianach ustalony został w wysokości 208 014,8 tys. zł. Wydatki budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo zostały zrealizowane w kwocie 163 378,5 tys. zł, tj. w 78,5% planu po zmianach. Wykonanie wydatków poniżej wartości ustalonej w planie po zmianach związane było z niewykorzystaniem środków zaplanowanych na realizację PO RYBY 2014–2020.

W 2018 r. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w dniach 15 listopada oraz 20 i 28 grudnia, w związku z opóźnieniami w realizacji zadań i nadmiarem posiadanych środków, zablokował planowane wydatki na łączną kwotę 38 372,2 tys. zł, w tym 36 811 tys. zł przeznaczone dla ARiMR na realizację płatności w ramach PO RYBY 2014–2020.

Wydatki w części 62 – Rybołówstwo były wyższe o 51 294 tys. zł, tj. o 45,8% w porównaniu do wydatków 2017 r. (112 084,5 tys. zł), co wynikało ze wzrostu wydatków na realizację płatności w ramach PO RYBY 2014–2020.

⁴ Dz. U. poz. 291.

Środki z rezerw celowych zostały wykorzystane w kwocie 26 700,4 tys. zł, tj. w 42%, z tego:

- w kwocie 26 687,3 tys. zł, tj. 42% przyznanych środków w wysokości 63 510 tys. zł na współfinansowanie krajowe przez ARiMR wypłat dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020;
- w kwocie 13,1 tys. zł na finansowanie dodatków służby cywilnej i dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi w MGMIŻŚ (wykorzystanie wyniosło 94,9%).

Zgodnie z założeniami kontroli budżetowej szczegółową kontrolą objęto wszystkie środki z rezerw celowych przyznane dysponentowi III stopnia w MGMIŻŚ w wysokości 13,8 tys. zł. Prawidłowo dokonano zmian w planie finansowym, a przyznane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, na wynagrodzenia w związku z mianowaniem pracowników korpusu służby cywilnej. Wykonanie wydatków w tym zakresie wyniosło 13,1 tys. zł, tj. 94,9% przyznanych środków z rezerw celowych.

Najwyższy udział w wydatkach budżetu państwa ogółem części 62 – Rybołówstwo stanowiły dotacje (79,9% wydatków ogółem) oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych (19,8% wydatków ogółem).

W 2018 r. zrealizowane wydatki w części 62 – Rybołówstwo według podziału na grupy obejmowały:

- dotacje – 130 500,2 tys. zł, które zrealizowano w 77,7% planu po zmianach;
- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 32 417,7 tys. zł, tj. 83,7% planu po zmianach;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 334,5 tys. zł, tj. 68% planu po zmianach;
- wydatki majątkowe – 126,1 tys. zł, tj. 15,3% planu po zmianach.

Wydatki w ramach powyższych grup prezentowane są łącznie z wydatkami na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej.

Dotacje celowe zostały wykorzystane przez:

- ARiMR na współfinansowanie z budżetu państwa płatności dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020 (119 753,4 tys. zł) oraz na zadania dotyczące wdrażania priorytetów oraz pomocy technicznej w ramach PO RYBY 2014–2020 (5768 tys. zł),
- Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie na realizację zadania zarybiania polskich obszarów morskich (4978,8 tys. zł).

U dysponenta części kontrolą objęto próbę dotacji udzielonych na kwotę 21 818,7 tys. zł, co stanowiło 16,7% kwoty zrealizowanych w 2018 r. dotacji w części 62 – Rybołówstwo (130 500,2 tys. zł), z tego:

- 16 839,9 tys. zł z przeznaczeniem dla ARiMR na współfinansowanie z budżetu państwa płatności na rzecz beneficjentów PO RYBY 2014–2020 oraz
- 4978,8 tys. zł dla Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie na realizację zadania zarybiania polskich obszarów morskich (dalej ZPOM).

Doboru próby wydatków do kontroli dokonano w sposób celowy ze względu na najwyższe kwoty wypłaconej dotacji dla ARiMR oraz objęcie IRŚ kontrolą wykorzystania dotacji w 2018 r.

Dotacja na współfinansowanie z budżetu państwa płatności na rzecz beneficjentów PO RYBY 2014–2020 w wysokości 16 839,9 tys. zł przekazywana była w ramach umowy z dnia 31 stycznia 2018 r. zawartej z ARiMR, na podstawie zapotrzebowań Agencji, które były prawidłowo zweryfikowane w MGMIŻŚ pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Łączna kwota dotacji przyznanych ARiMR w umowie wyniosła 157 200 tys. zł, z czego wydatkowano 119 753,4 tys. zł. Dysponent części weryfikował prawidłowość wykorzystania dotacji na podstawie przedstawionych rozliczeń i sprawozdań z wykonania zadań. Rozliczenie dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym zostało zatwierdzone w terminie określonym w art. 152 ust. 2 upf. Zwrotu niewykorzystanych środków budżetowych w wysokości 635,6 tys. zł dokonano w terminie na rachunek Ministerstwa Finansów, tj. do dnia 15 stycznia 2019 r.

Dotacja na ZPOM w łącznej kwocie 5000 tys. zł została przyznana na podstawie umowy z dnia 10 maja 2018 r. zawartej pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie.

W 2018 r. IRŚ wydatkował ze środków dotacji kwotę 4978,8 tys. zł, a niewykorzystane środki w wysokości 21,2 tys. zł zwrócił na rachunek MGMIŻŚ w dniu 11 stycznia 2019 r. Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej terminowo przekazało zwrócone środki dotacji na rachunek Ministerstwa Finansów, tj. w dniu 17 stycznia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli dokonała oceny wykorzystania dotacji celowej przez IRŚ⁵ w kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. przeprowadzonej w tej jednostce.

W wyniku kontroli stwierdzono, że niezgodnie z wymogami określonymi ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁶ (dalej ustawa pzp) Instytut dokonał wyboru 13 wykonawców zamówienia na dostawę materiału zarybieniowego w 2018 r. na łączną kwotę 3989,6 tys. zł. Wykonawców tych wybrano w trybie z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy pzp) mimo, że nie zostały spełnione przesłanki umożliwiające zastosowanie tego trybu zamówienia. Przepis ten dopuszczał bowiem możliwość udzielenia przez zamawiającego zamówienia z wolnej ręki, ale wyłącznie w sytuacji, gdy dostawy mogły być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze. W tej sytuacji, udzielenie zamówienia wykonawcom, którzy nie zostali wybrani zgodnie z przepisami ustawy naruszało także art. 7 ust. 3 oraz art. 10 ust. 2 tej ustawy.

W związku z tym wzmocnienia wymaga nadzór nad jednostkami wykonującymi to zadanie w zakresie prawidłowego udzielania zamówień publicznych.

Ponadto ustalono, że Instytut niezgodnie z postanowieniami umowy dotacji zrealizował zakres rzeczowy dotyczący badania efektywności zarybień trocią wędrowną przy użyciu metod genetycznych. Badanie takie przeprowadzono bowiem na rzece Parsęcie, zamiast na rzece Redze, którą wskazano w umowie dotacji. W związku z tym, w dniach 28 stycznia oraz 6 lutego 2019 r. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wydał dwie decyzje nakazujące zwrot dotacji celowej w łącznej wysokości 162,7 tys. zł przez IRŚ.

Środki zwrócone przez IRŚ wpłynęły na rachunek MGMIŻŚ wraz z odsetkami w dniu 5 lutego 2019 r. oraz w dniu 13 lutego 2019 r. Rozliczenie dotacji na ZPOM zostało zaakceptowane przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej terminowo, tj. w dniu 13 lutego 2019 r.

W dniach 13 i 22 lutego 2019 r. IRŚ w związku z wydanymi decyzjami skierował do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy i uchylenie lub zmianę decyzji ustalających do zwrotu kwoty dotacji na ZPOM przeprowadzone w 2018 r. Do dnia zakończenia kontroli w MGMIŻŚ wnioski nie zostały rozpatrzone.

Wydatki budżetu państwa zrealizowane w 2018 r. przez dysponenta III stopnia w MGMIŻŚ wyniosły 21 905,1 tys. zł, co stanowiło 80,4% planu po zmianach (27 229,8 tys. zł) i były wyższe o 900,1 tys. zł (tj. o 4,3%) od zrealizowanych w 2017 r. (21 005 tys. zł).

Szczegółowym badaniem objęto próbę wydatków w kwocie 3315,5 tys. zł, tj. 15,1% wydatków zrealizowanych przez dysponenta III stopnia w MGMIŻŚ w 2018 r. Doboru próby do badania dokonano metodą monetarną (MUS⁷), na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających bieżącym i majątkowym wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia. Badaniem objęto 18 zapisów księgowych w grupie wydatków bieżących. Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., ze szczegółowego badania wydatków dysponenta III stopnia wyłączono grupę wydatków dotyczących świadczeń na rzecz osób fizycznych, wynagrodzeń osobowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, składek od wynagrodzeń na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, ubezpieczenia zdrowotne, wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki dokonywano zgodnie z planem finansowym oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W badaniu wylosowanych wydatków budżetu państwa pod względem prawidłowości wyboru

⁵ Wystąpienie pokontrolne NIK do Dyrektora IRŚ z dnia 15 marca 2019 r., znak LOL.410.001.04.2019 P/19/001.

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm.

⁷ MUS (ang. *Monetary Unit Sampling*) jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

trybów udzielania zamówień publicznych, wyłączenia stosowania ustawy pzp oraz procedury dotyczącej zamówień na usługi społeczne nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto w wyniku szczegółowej analizy trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, finansowanych z budżetu państwa w 2018 r. na łączną kwotę 523 tys. zł, przeprowadzonych w MGMiŻS w trybie przetargu nieograniczonego, w trybie zamówienia z wolnej ręki oraz zamówienia wyłączonego spod rygoru stosowania ustawy pzp – nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy pzp oraz procedur wewnętrznych, obowiązujących w MGMiŻS w zakresie zamówień publicznych, do których nie stosuje się ustawy pzp.

Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach budżetowych w części 62 – Rybołówstwo wyniosły 17 274,5 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach (17 538,1 tys. zł) i były o 834,2 tys. zł (tj. o 5%) wyższe od wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2017 r. Przeciętne zatrudnienie w części 62 – Rybołówstwo wyniosło 199 etatów i było niższe o sześć etatów (tj. o 3%) od przeciętnego zatrudnienia w 2017 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat wynosiło 7,2 tys. zł i było wyższe o 0,5 tys. zł, tj. o 6,9%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na etat w 2017 r.

Zrealizowane w części 62 – Rybołówstwo wydatki majątkowe wyniosły 126,1 tys. zł, tj. 15,3% planu po zmianach (822,5 tys. zł), w tym zrealizowane wydatki dysponenta III stopnia w MGMiŻS wyniosły 44 tys. zł (tj. 9,7% planu po zmianach w wysokości 452 tys. zł), za które zakupiono sprzęt teleinformatyczny i oprogramowanie.

Przyczyną niewykorzystania środków na wydatki majątkowe było m.in. niezrealizowanie przez dysponenta III stopnia w MGMiŻS czterech z pięciu zaplanowanych zadań. Nie dokonano zakupu oraz instalacji terminali satelitarnych służących do monitorowania statków (VMS) i przesyłania e-dzienników wraz z przeszkoleniem pracowników w tym zakresie (na ten cel planowano 3150 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 350 tys. zł z budżetu państwa). Realizacja zadania została przełożona na rok 2019, tj. po prognozowanym wejściu w życie przepisów Unii Europejskiej, które mogą znacząco rozszerzyć obowiązek instalowania satelitarnych urządzeń lokacyjnych VMS na statkach rybackich. Zrezygnowano z zakupu sprzętu teleinformatycznego i oprogramowania finansowanego ze środków budżetu państwa w wysokości 28 tys. zł, gdyż posiadany sprzęt okazał się wystarczający. Ponadto na 2019 r. przesunięto, ze względu na niewystarczające środki na realizację planowych robót, rozbudowę infrastruktury w Centrum Monitorowania Rybołówstwa w Gdyni związanej z systemami informatycznymi (na to zadanie zaplanowano 150 tys. zł, z tego 135 tys. zł z budżetu środków europejskich i 15 tys. zł z budżetu państwa). W 2018 r. nie dokonano też zmiany oprogramowania dotyczącego elektronicznego dziennika połowowego wraz z przeprowadzeniem szkoleń dla pracowników obsługujących ten system (wartość umowy 150 tys. zł, w tym środki budżetu państwa 15 tys. zł) z uwagi na przedłużające się uzgodnienia postanowień umowy z wykonawcą.

Zobowiązania w ramach części 62 – Rybołówstwo wyniosły 1305,5 tys. zł i były wyższe o 3,6% od zobowiązań wykazanych na koniec 2017 r. (1259,9 tys. zł). Zobowiązania na koniec 2018 r. dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz kosztów usług telekomunikacyjnych. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2018 r. dysponent części 62 – Rybołówstwo sprawował nadzór i kontrolę nad wydatkami, m.in. dokonując bieżącej analizy wykonania wydatków budżetu państwa oraz wydatków w układzie zadaniowym, monitorując plany finansowe w układzie zadaniowym jednostek podległych. Przygotowywane były informacje z realizacji dochodów, wydatków budżetowych w zakresie efektywności oraz skuteczności realizacji planów, na podstawie sprawozdawczości budżetowej oraz informacji opisowych przekazywanych przez jednostki podległe.

Dane o realizacji wydatków budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo przedstawiono w załączniku nr 4 do Informacji.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 62 – Rybołówstwo przedstawiono w załączniku nr 5 do Informacji.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Wydatki budżetu środków europejskich w części 62 – Rybołówstwo zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2018 w kwocie 288 833 tys. zł. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej otrzymał dodatkowo ze środków rezerwy celowej budżetu środków europejskich kwotę 190 507 tys. zł, m.in. w celu finansowania przez ARiMR wypłat dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020. Plan po zmianach na 2018 r. w zakresie wydatków budżetu środków europejskich części 62 – Rybołówstwo ustalony został w wysokości 479 340 tys. zł.

Wydatki budżetu środków europejskich w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo zrealizowane zostały w kwocie 355 068,1 tys. zł, co stanowiło 74,1% planu po zmianach. Wykorzystanie środków poniżej planu wydatków związane było z niższymi wydatkami na realizację PO RYBY 2014–2020, co opisano w pkt 2.3. Informacji.

Środki z rezerwy celowej zostały wykorzystane w kwocie 80 992,2 tys. zł, tj. w 42,5%, na finansowanie z budżetu środków europejskich wypłat dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020 dla jednostki realizującej – ARiMR.

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w dniach 15 listopada oraz 5, 20 i 28 grudnia 2018 r., w związku z opóźnieniami w realizacji zadań i nadmiarem posiadanych środków, zablokował planowane wydatki budżetu środków europejskich na łączną kwotę 118 588,3 tys. zł, przeznaczoną głównie dla ARiMR na płatności dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020.

Wydatki budżetu środków europejskich zostały poniesione na finansowanie PO RYBY 2014–2020, z tego:

- 350 563,3 tys. zł dla ARiMR na finansowanie płatności dla beneficjentów w trybie art. 188 ufp; środki na współfinansowanie z budżetu państwa tych wydatków przekazywane były ARiMR przez MG MiŻŚ, a środki z budżetu środków europejskich przez Ministerstwo Finansów;
- 4504,9 tys. zł, z czego 2190,2 tys. zł dla okręgowych inspektoratów rybołówstwa morskiego m.in. na sfinansowanie dodatków zadaniowych i specjalnych dla pracowników biorących udział we wzmożonych kontrolach w ramach PO RYBY 2014–2020 oraz 2314,7 tys. zł dla MG MiŻŚ na usługi wsparcia technicznego i asysty technicznej oprogramowania rejestracji i elektronicznego raportowania działalności połowowej.

Szczegółowym badaniem objęto dobrane w sposób celowy największe wydatki z budżetu środków europejskich w wysokości 81 134,7 tys. zł, tj. 23,1% wydatków zrealizowanych przez dysponenta części w MG MiŻŚ (350 563,3 tys. zł). W badaniu nie stwierdzono nieprawidłowości.

U dysponenta III stopnia w MG MiŻŚ badaniem objęto próbę wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 447,8 tys. zł, tj. 19,3% wydatków zrealizowanych z tego budżetu przez dysponenta III stopnia (2 314,7 tys. zł). Wydatki objęte badaniem zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującym prawem, były gospodarne, rzetelne oraz celowe. Nie występowały przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek, kar lub opłat. Nie dokonywano wydatku przed terminem płatności.

Ponadto, w wyniku szczegółowej analizy zamówienia publicznego dotyczącego usługi wsparcia technicznego i asysty technicznej oprogramowania rejestracji i elektronicznego raportowania działalności połowowej, realizowanego w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę wydatków z budżetu środków europejskich w wysokości 1652,2 tys. zł – nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy pzp.

Wydatki majątkowe finansowane w ramach budżetu środków europejskich zrealizowane zostały w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo w kwocie 643,1 tys. zł, tj. w 12,7% planu po zmianach (5055,5 tys. zł). W 2017 r. w części 62 – Rybołówstwo nie dokonywano wydatków majątkowych finansowanych z budżetu środków europejskich. W 2018 r. dysponent III stopnia w MG MiŚ nie zrealizował z budżetu

środków europejskich wydatków majątkowych ujętych w planie po zmianach w wysokości 3420 tys. zł, co opisano w pkt 2.1 Informacji.

Wydatki budżetu środków europejskich w części 62 – Rybołówstwo przedstawiono w załączniku nr 6 do Informacji.

2.3. Realizacja PO RYBY 2014–2020

W ramach części 62 – Rybołówstwo na realizację PO RYBY 2014–2020 w planie po zmianach ujęto wydatki w wysokości 661 197,2 tys. zł, z tego w ramach budżetu państwa na 2018 r. – 181 857,2 tys. zł, a w ramach budżetu środków europejskich – 479 340 tys. zł.

Wykonanie wydatków na PO RYBY 2014–2020 wyniosło 494 111,5 tys. zł, tj. 74,7% planu po zmianach. Wydatki w ramach budżetu państwa na ten cel w 2018 r. wyniosły 139 043,4 tys. zł, tj. 76,5% planu po zmianach, a wydatki budżetu środków europejskich – 355 068,1 tys. zł, tj. 74,1% planu po zmianach.

W celu przyspieszenia wdrażania programu PO RYBY 2014–2020, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w dniu 7 czerwca 2018 r.⁸ dokonał zmiany rozporządzenia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 – Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”⁹ oraz w dniu 21 grudnia 2018 r.¹⁰ nowelizował rozporządzenie z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1 – Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”¹¹.

Zmiany przepisów prawa m.in.:

- pozwoliły na zwiększenie wskazanych w ogłoszeniu o naborze wniosków kwot możliwych do wykorzystania środków finansowych;
- umożliwiły jednorazową wypłatę pomocy na realizację operacji w ramach działania „Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe” na pięcioletni okres realizacji zobowiązań (przed nowelizacją pomoc ta była wypłacana raz na rok przez pięć lat, za każdy rok kalendarzowy realizacji zobowiązań);
- rozszerzyły listę potencjalnych beneficjentów działania „Ubezpieczenia zasobów akwakultury” o organizacje rybackie i zwiększyły poziom dofinansowania dla operacji realizowanych przez te organizacje;
- wyłączyły z obowiązku zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowach w przypadku ubiegania się o pomoc finansową przez organizacje producentów ryb i ich związki lub stowarzyszenia realizujące statutowe zadania w zakresie rybołówstwa.

W ramach Programu przyznano Polsce 531 219,5 tys. euro z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Kwota środków tego Funduszu została określona na poszczególne lata 2015–2020.

⁸ Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 7 czerwca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 - Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze” (Dz. U. poz. 1146) – weszło w życie z dniem 15 czerwca 2018 r.

⁹ Dz. U. poz. 515.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 grudnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze” (Dz. U. poz. 2473) – weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

¹¹ Dz. U. poz. 1493, ze zm.

Na koniec 2018 r. wydatki wyniosły 104,3% przyznanych Polsce środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (zasada n+3 dla 2015 r.¹²).

W ramach Programu, do Komisji Europejskiej w 2018 r. zostały złożone cztery wnioski o refundację wydatków poniesionych przez Polskę na łączną kwotę 89 689,9 tys. euro. Do dnia 6 lutego 2019 r. Komisja rozliczyła trzy wnioski wypłacając kwotę 65 695,4 tys. euro. Kwota rozliczenia została potwierdzona przez Instytucję Certyfikującą (Ministerstwo Finansów).

Od początku funkcjonowania PO RYBY 2014–2020 (2016 r.) do końca 2018 r. złożono 6,8 tys. pozytywnie zweryfikowanych wniosków o pomoc na łączną kwotę 1 944 457,1 tys. zł, tj. 67,6% limitu środków wynikającego z tabeli finansowej określonej w Programie na lata 2014–2020¹³, zawarto 4,6 tys. umów na kwotę 1 261 066,5 tys. zł (43,8% limitu środków) i zrealizowano 3,7 tys. płatności na kwotę 683 770,5 tys. zł (23,7% limitu).

2.4. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Badaniem w ramach układu zadaniowego objęto wszystkie podzadania realizowane w ramach zadania 21.4 – Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego, to jest:

21.4.1 – Wspieranie rybactwa śródlądowego,

21.4.2 – Wspieranie rybołówstwa morskiego,

21.4.5 – Program Operacyjny „Rybactwo i Morze”.

Dla podzadania 21.4.1 określono cel „utrzymanie i odbudowa cennych gatunków ryb z wykorzystaniem technik akwakultury” oraz miernik „wartość materiału zarybieniowego (w tys. zł)”, którego realizacja wyniosła 4 113 tys. zł, tj. 105% zakładanej wartości (3 900 tys. zł). Zauważyć należy, że nie powinno się definiować mierników przez określanie poziomu finansowania zadania (rozdz. II pkt 13 ppkt 4 załącznika nr 48 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej¹⁴).

W podzadaniu 21.4.2 określono cel „wspieranie Wspólnej Polityki Rybackiej” oraz miernik „ilość wydanych decyzji w szt.”, dotyczący stwierdzonych naruszeń przepisów Wspólnej Polityki Rybackiej, dla którego MGMIŻŚ nie wskazało planowanej wartości docelowej. Osiągnięta wartość miernika wyniosła 155 szt. (decyzji).

Dla podzadania 21.4.5 określono cel „wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy” oraz miernik wyrażony liczbą umów zawartych w ramach PO RYBY 2014–2020. Realizacja miernika w 2018 r. wyniosła 130%, tj. zostało dokonanych 3066 operacji na 2355 zaplanowanych.

3. Sprawozdawczość

Badaniem objęto prawidłowość sporządzania rocznych i łącznych sprawozdań za 2018 r. przez dysponenta części 62 – Rybołówstwo oraz sprawozdań jednostkowych MGMIŻŚ:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);

¹² N+3 jest to zasada obowiązująca przez cały okres programowania i oznacza, że państwo członkowskie, które do końca roku n+3 złoży wnioski o płatność opiewające na kwotę mniejszą niż roczna transza środków alokowanych w roku „n”, z uwzględnieniem płatności zaliczkowych, bezpowrotnie traci kwotę różnicy pomiędzy tymi środkami, a więc możliwość ich wykorzystania.

¹³ Dane o wykonaniu PO RYBY 2014–2020 prezentowane są z uwzględnieniem sprawozdania ARiMR z dnia 5 lutego 2019 r.

¹⁴ Dz. U. 1154.

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

a także prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za IV kwartał 2018 r. przez dysponenta części 62 – Rybołówstwo oraz sprawozdań jednostkowych MGMiŻŚ w zakresie operacji finansowych – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 62 – Rybołówstwo na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych MGMiŻŚ (dysponenta części budżetowej i dysponenta III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

IV. Informacje dodatkowe

Do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 62 – Rybołówstwo zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 29 kwietnia 2018 r.

Pismem z dnia 13 maja 2019 r. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej poinformował, że nie zgłasza zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego z dnia 29 kwietnia 2018 r.

W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w zakresie wykorzystania dotacji celowych przeprowadzonej w Instytucie Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 15 marca 2019 r. W wystąpieniu Najwyższa Izba Kontroli wniosła o podjęcie działań zmierzających do wykorzystywania środków dotacji celowej na zarybianie zgodnie z postanowieniami umowy zawieranej z ministrem właściwym ds. rybołówstwa oraz wyboru dostawców materiału zarybieniowego w sposób odpowiadający w pełni wymogom ustawy pzp.

W dniu 9 kwietnia 2019 r. Dyrektor Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie wniósł zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego dotyczące nieprawidłowości polegającej na niezgodnym z przepisami ustawy pzp wyborze wykonawców zamówienia na dostawę materiału zarybieniowego w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Uchwałą z dnia 30 kwietnia 2019 r. Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli oddalił zastrzeżenia. W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli przygotowuje zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody i wydatki jednostek podległych funkcjonujących w ramach części 62 – Rybołówstwo

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2018 r.				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym wydatki na wynagrodzenia według Rb-70	
		osób	tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej - dysponent III stopnia	98	15,5	24 219,7	10 417,0	4,7
2.	Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Gdyni	36	498,4	4 841,8	2 665,0	0,9
3.	Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Słupsku	40	338,8	4 458,2	2 308,0	0,9
4.	Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie	25	567,7	3 863,5	1 884,5	0,7
	Razem	199	1 420,4	37 383,2	17 274,5	7,2

Załącznik 2. Kalkulacja oceny ogólnej w części 62 – Rybołówstwo

Oceny wykonania budżetu w części 62 – Rybołówstwo dokonano stosując kryteria¹⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 roku¹⁶.

Dochody (D) ¹⁷ :	5347,8 tys. zł
Wydatki (łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich) W:	518 446,6 tys. zł
Łączna kwota G:	518 446,6 tys. zł (kwota wydatków)
Waga wydatków w łącznej kwocie:	$Ww = W : G = 1$
Nieprawidłowości w wydatkach:	4152,3 tys. zł
Ocena cząstkowa wydatków:	(4) pozytywna
Łączna ocena wydatków ŁO:	$4 \times 1 = 4$ (pozytywna)
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

¹⁵ Kryteria zamieszczone są na stronie <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>.

¹⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>.

¹⁷ Zgodnie z złożeniem kontroli wykonania budżetu państwa nie były badane dochody w części 62 – Rybołówstwo, a zatem nie dokonano oceny cząstkowej dochodów i przy ustaleniach wartości łącznej kwoty G nie uwzględniono wagi dochodów.

Załącznik 3. Dochody budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo

Lp.	Wyszczególnienie ²⁾	2017 r.	2018 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa budżetowa ¹⁾	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 62 – Rybołówstwo, z tego:		5 487,5	2 070,0	5 347,8	97,5%	258,3%
1.	Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	2,3	0,0	1,8	77,3%	-
1.1.	Rozdział 01027 – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2,3	0,0	1,8	77,3%	-
2.	Dział 050 – Rybołówstwo i rybactwo	5 444,6	2 070,0	5 330,5	97,9%	257,5%
2.1.	Rozdział 05004 – Inspektoraty rybołówstwa morskiego	2 247,6	2 070,0	1 404,9	62,5%	67,9%
2.1.1.	§ 0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	28,2	45,0	43,5	154,3%	96,6%
2.1.2.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	2 211,9	2 025,0	1 348,9	61,0%	66,6%
2.1.3.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	9,9	0,0	4,7	47,0%	-
2.2.	Rozdział 05006 – Zarybianie polskich obszarów morskich	0,0	0,0	0,7	-	-
2.3.	Rozdział 05009 – Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	0,2	0,0	1,4	585,4%	-
2.4.	Rozdział 05011 – Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nabrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020	1 277,6	0,0	2 959,9	231,7%	-
2.4.1.	§ 0909 – Wpływy z odsetek od decyzji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur	705,3	0,0	1 797,7	254,9%	-
2.4.2.	§ 2919 – Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur	572,4	0,0	1 141,0	199,3%	-
2.5.	Rozdział 05095 – Pozostała działalność	1 919,1	0,0	963,6	50,2%	-
2.5.1.	§ 2959 Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	1 918,6	0,0	963,6	50,2%	-
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	40,6	0,0	15,5	38,2%	-
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	40,6	0,0	15,5	38,2%	-
3.1.1.	§ 0940 – Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	25,6	0,0	2,3	8,8%	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2018.

²⁾ Realizację dochodów w rozdziałach przedstawiono dla znaczących paragrafów.

Załącznik 4. Wydatki budżetu państwa w części 62 – Rybołówstwo

Lp.	Wyszczególnienie ²⁾	2017 r.	2018 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa budżetowa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
			tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 62 – Rybołówstwo, z tego:		112 084,5	144 491,0	208 014,8	163 378,5	145,8%	113,1%	78,5%
1.	Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	5 768,0	5 768,0	5 768,0	5 768,0	100,0%	100,0%	100,0%
1.1.	Rozdział 01027 – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	5 768,0	5 768,0	5 768,0	5 768,0	100,0%	100,0%	100,0%
1.1.1.	§ 2008 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	4 326,0	4 326,0	4 326,0	4 326,0	100,0%	100,0%	100,0%
1.1.2.	§ 2009 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	1 442,0	1 442,0	1 442,0	1 442,0	100,0%	100,0%	100,0%
2.	Dział 050 – Rybołówstwo i rybactwo	86 611,1	113 872,0	177 382,0	136 947,5	158,1%	120,3%	77,2%
2.1.	Rozdział 05004 – Inspektoraty rybołówstwa morskiego	11 047,7	12 817,0	12 817,0	10 973,3	99,3%	85,6%	85,6%
2.1.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 581,6	1 586,0	1 687,1	1 687,1	106,7%	106,4%	100,0%
2.1.2.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	3 533,6	3 492,0	3 454,2	3 454,2	97,8%	98,9%	100,0%
2.1.3.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	916,1	936,0	934,5	909,3	99,3%	97,1%	97,3%
2.1.4.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	970,4	0,0	0,0	834,2	86,0%	-	-
2.1.5.	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	923,5	0,0	0,0	1 079,2	116,9%	-	-
2.1.6.	§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	813,4	0,0	0,0	868,2	106,7%	-	-
2.2.	Rozdział 05006 – Zarybianie polskich obszarów morskich	4 988,2	5 000,0	5 000,0	4 978,8	99,8%	99,6%	99,6%
2.2.1.	§ 2830 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	4 988,2	5 000,0	5 000,0	4 978,8	99,8%	99,6%	99,6%
2.3.	Rozdział 05011 – Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020	69 275,6	93 690,0	157 200,0	119 753,4	172,9%	127,8%	76,2%
2.3.1.	§ 2009 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	69 275,6	93 690,0	157 200,0	119 753,4	172,9%	127,8%	76,2%
2.4.	Rozdział 05095 – Pozostała działalność	1 299,6	2 365,0	2 365,0	1 242,0	95,6%	52,5%	52,5%
2.4.1.	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	696,4	0,0	0,0	782,9	112,4%	-	-

Lp.	Wyszczególnienie ²⁾	2017 r.	2018 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa budżetowa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	19 699,4	24 849,0	24 862,8	20 661,0	104,9%	83,1%	83,1%
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	19 699,4	24 849,0	24 862,8	20 661,0	104,9%	83,1%	83,1%
3.1.1.	§ 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	2 257,6	2 382,0	2 320,2	2 294,6	101,6%	96,3%	98,9%
3.1.2.	§ 4028 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	4 467,9	5 080,0	5 081,7	5 052,6	113,1%	99,5%	99,4%
3.1.3.	§ 4029 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	1 489,2	1 693,0	1 693,6	1 684,2	113,1%	99,5%	99,4%
3.1.4.	§ 4308 – Zakup usług pozostałych	1 496,5	0,0	0,0	1 520,7	101,6%	-	-
3.1.5.	§ 4540 – Składki do organizacji międzynarodowych	1 289,5	1 250,0	1 285,0	1 253,8	97,2%	100,3%	97,6%
3.1.6.	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	944,6	1 200,0	1 200,0	540,8	57,3%	45,1%	45,1%
4.	Dział 752 – Obrona narodowa	6,0	2,0	2,0	2,0	33,3%	100,0%	100,0%
4.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	6,0	2,0	2,0	2,0	33,3%	100,0%	100,0%

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2018.

²⁾ Realizację wydatków w rozdziałach przedstawiono dla znaczących paragrafów.

Załącznik 5. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 62 – Rybołówstwo

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2017 r.			Wykonanie 2018 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego	
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 62 – Rybołówstwo , wg statusu zatrudnienia ³⁾ , z tego:		205,0	16 440,3	6,7	199,0	17 274,5	7,2	108%
1.	Dział 050 – Rybołówstwo i rybactwo	103,0	6 853,5	5,5	101,0	6 857,5	5,7	102%
1.1.	Rozdział 05004 – Inspektoraty rybołówstwa morskiego	103,0	6 853,5	5,5	101,0	6 857,5	5,7	102%
1.1.1.	status zatrudnienia 01	30,0	1 970,3	5,5	30,0	2 110,4	5,9	107%
1.1.2.	status zatrudnienia 03	73,0	4 883,2	5,6	71,0	4 747,1	5,6	100%
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	102,0	9 586,8	7,8	98,0	10 417,0	8,9	113%
2.1.	Rozdz. 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	102,0	9 586,8	7,8	98,0	10 417,0	8,9	113%
2.1.1.	status zatrudnienia 01	8,0	603,3	6,3	7,0	636,4	7,6	121%
2.1.2.	status zatrudnienia 02	1,0	248,5	20,7	1,0	176,5	14,7	71%
2.1.3.	status zatrudnienia 03	93,0	8 735,0	7,8	90,0	9 604,1	8,9	114%

Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdania Rb-70 zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 17 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§§ 401-405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 6. Wydatki budżetu środków europejskich w części 62 – Rybołówstwo

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa budżetowa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 62, z tego:		101 910,5	288 833,0	479 340,0	355 068,1	348,4%	122,9%	74,1%
1.	Dział 050 – Rybołówstwo i rybactwo	100 663,3	280 837,0	471 344,0	352 753,4	350,4%	125,6%	74,8%
1.1.	Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020	100 663,3	280 837,0	471 344,0	352 753,4	350,4%	125,6%	74,8%
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	1 247,2	7 996,0	7 996,0	2 314,7	185,6%	28,9%	28,9%
2.1.	Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020	1 247,2	7 996,0	7 996,0	2 314,7	185,6%	28,9%	28,9%

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2018.

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej